

📅 26. ledna 2026

Poštolkám a rorýsům se u nás líbí

Městská část Brno-střed se spolu s jihomoravskou pobočkou České společnosti ornitologické stará o hnízdní budky pro poštolky, rorýse a kavky a průběžně je monitoruje. Hnízdění poštolek na Francouzské 22 může v živém přenosu sledovat i veřejnost.

Na sedmnáct domů ve správě městské části Brno-střed a na sedm soukromých objektů bylo od roku 2021 umístěno celkem 218 hnízdních komor. „Dvacet budek je určeno pro poštolky, čtyřicítka pro kavky, dvě vnitřní budky jsou pak vhodné jak pro poštolky, tak pro kavky. Pro rorýse jsme instalovali 153 hnízdních komor. Každoročně všechny monitorujeme, abychom věděli, zda jsou správně umístěny a ptákům nic nebrání v hnízdění,“ vysvětlil radní Martin Drdla, MSc. (ANO), který je odpovědný za oblast investic a správu bytových domů. Každý objekt byl v období od dubna do července zkontrolován minimálně dvakrát. Poprvé byla pozornost zaměřena na hnízdění poštolky a kavky, podruhé se v hledáčku odborných pracovníků ocitl rorýs. „Kontroly jsme prováděli prozkoumáním vnitřku budky endoskopem ze střechy domů, v dalších případech jsme hnízdiště sledovali delší dobu dalekohledem tak, abychom zachytili pohyb dospělců nosících potravu mláďatům, nebo přímo mláďata,“ popsal Mgr. Kryštof Horák z České společnosti ornitologické.

Co monitoring o hnízdní sezóně 2025 prozradil?

• Poštolka obecná

Hnízdění bylo úspěšné ve 14 z 20 kontrolovaných budek, což je doposud nejvyšší zaznamenaný počet. Na mnoha místech hnízdily poštolky opakovaně, v budce na Francouzské 22 dokonce popáté. Nově zahnízdily na domech na Polní 21, Stojanově 9 a Úvoze 118. Celkem bylo vyvedeno minimálně 12 mláďat, pravděpodobně však více, v mnoha budkách se totiž pozorováním nezdařilo určit přesný počet. V jedné budce byla mláďata opatřena hliníkovými kroužky, aby bylo možné sledovat jejich další osud.

• Kavka obecná

Přestože se v Brně kavkám daří a budky jsou vhodně umístěny tam, kde se v okolí vyskytují, ani letos se nerozhodly v nich zahnízdit. Jsou to velmi inteligentní ptáci, kteří mají svoji kulturu, a vypadá to, že jsou věrní typu hnízdiště, kde se narodí. Využívají podstřeší a půdy, nově se kavky naučily využívat především dutiny v polystyrenovém zateplení domů. Nezbyvá než trpělivě vyčkávat, zda se časem rozhodnou hnízdit v budkách.

• Rorýs obecný

Rorýsi letos zahnízdili minimálně v pěti komorách na pěti domech. Nově letos obsadili budky na Francouzské 60, Lidické 15 a Stojanově 9. Celkem tedy doposud hnízdili na osmi objektech z 23, většinu hnízdišť rorýsi využili opakovaně. V letošní sezóně se bohužel kvůli špatnému počasí nepodařilo provést druhou kontrolu u objektů Botanická 68 a Koliště 29, později už mláďata vylétla a nebylo je možné zahrnout do statistiky.

Co možná nevíte o životě městských opeřenců:

Poštolka obecná hnízdí jednou, v příznivých letech však i dvakrát ročně, a to od dubna do července. Snůška obsahuje tři až sedm vajec. Vlastní hnízdo si nestaví, ke hnízdění využívá nejrůznějších řím a výklenků. V důsledku nedostatku hnízdních možností mohou být v některých případech hnízdění problematická, například v květináčích na oknech, v místech přímého oslunění a za bodci proti holubům, kdy často hnízdění dopadají fatálně. Poštolka se živí drobnými hlodavci, ptáky a hmyzem. Mezi opeřence, které poštolky nejčastěji loví, patří vrabci, sýkory, kosi a holubi mláďata, která vybírá z jejich hnízd. Z hmyzu jsou v potravě zastoupeni převážně brouci z čeledi střevlíkovitých a kobylky. Kavka obecná hnízdí jednou ročně od dubna do června, snůšku tvoří čtyři až šest vajec. V městské zástavbě hnízdí převážně na stavbách, v menším počtu pak v dutinách stromů v parcích a zahradách. Při rekonstrukcích objektů a opravách střech kavky přicházejí o hnízdní možnosti. Někdy jsou cíleně vyháněny kvůli svým hlasovým projevům. Kavka požírá zejména malé bezobratlé živočichy žijící na zemi včetně hmyzu, pavouků nebo plžů. Rorýs obecný hnízdí jednou ročně od května do srpna, kdy snáší dvě až tři vejce. Naprostá většina populace obývá lidská sídla, využívá především vyšší budovy. Typicky hnízdí v otvorech v podstřeší, větracích otvorech (především u panelových domů), ve škvírách mezi panely nebo zdmi. V poslední době možnosti v důsledku rozsáhlých rekonstrukcí výškových budov a jejich zateplování. Rorýs hmyzem, a dalšími vzduchem unášenými členovci. Rodiče krmí mláďata uloví přibližně 50 gramů potravy denně.

.m

Hnízdění v přímém přenosu

Poštolky z Francouzské 22 můžete sledovat na [našem webu](#).

